

OSOQUNEKO ERAKASKERA

1993-94.

DELHEKETA: ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA

1. Piarresen bihotzmina eta emazteen xituna.
2. Paxkal nolako zen?
3. Era Martin zer gizon zen.

II PIARRESEN GALTZAK 3

Gaixo Piarres!... Hiru aldiz hain ongi moxtuak izan ziren galtzak soinean, hantxet zagon, bere ohearen aintzinean, begia gasna bezen zuri egina, ahoa gisu labea bezenbat idekia. Bularrak, besoak hunki⁸ eta hunki ari zen, *hura othe zenez* bere buruari galdeka, ala ametsetarik⁹ ari zen, harritua. Galtzak, bere galtza ederrak *belhaunetarat ere ez zitzaizkon* heltzen, eta, Miarritzen, erdi biluzirik, itsasoan mairnatzen diren herrementa¹⁰ hetarik bat iduri zuen osoki. Ahezkoan ere galtza luzeagoak ibiltzen dire, eta lehenagoko Eskualdun baten pareko egina zen Piarres...

...Sukarra jauzirik hantxet berean, ohean eman zen Piarres dohakabea. Ezteietako bixkotxak jateko orde, purga iresten, *tigana edaten arizan* zen hirur egunez, eta *Darius zena*, Donia-

o medikua bizi baitzen oraino, lanik aski izan zuen jaun horrek Piarres gaizoaren salbatzen.

Joana, Maria eta Kattalin, xitun aski egon zuten, zombait egunez, eta Ixabel dendariak, egundaino geroztik, ez zuen Jaun Meraren galtzarik josi.

ANPALLATZERAT... MARTIN?

Nor othe zen hobendun, ait'amek ez balinbazakoten liburuetan eta kazetetan irakurtzen erakutsi? Noren hoben othe zen, Paxkal plaza-biltzale¹ debruz egin harek, zer nahi gezur balinbazazkon sinhetsarazten? Gezur horiek iresten zituen, hala da, mazapen puska batzu bezala. Bainan hala hala, inguru hetako zazpi herrietan ez zen golde-nabarra harek bezain xuxen eta barna erabiliko zuenik. Kabalakina² ere zen lehen lehena... Bainan, Paxkal figura³ harek burua azpiz goiti ezarri n zakon, bere maltzurkeriekin.

Goiz batez, *Martin* athera zen karrikara, pinpirinan⁴ aldaitua. Banpa, banpa bazoan bideari behera, bere alimaleko zapa itzedunak oinetan. Esposeko jauntziak emanak zituen: pezako⁵ jaka, pezako galtzak, barneko motxa⁶ dena ttitta⁷ gorri eta pherde. Gerriko zintak egiten ziozkan hiru inguru segurik, gori gorria, girgilleriak⁸ sahetsetik dilindan. Gernikoaren azpian, aintzinetik, gaitzeko botoin bat, ezpel xuri xuriz egina, erdiko sakela handiaren hesteko. Athorra xuria, hamabi plegu xeherekin, ithotzeko heinean beharrietaraino heltzen zitzaiona. Buru kaskoan, bonet edo kapelu beltz bat, onjo zabala iduri, ile kozkor batzuen gainean.

Banpa banpa bazoan beraz Martin, karrikari behera. Bazterrerat behatu balu, zerbaitez jelostuko⁹ zen behar bada. Bainan, athorra-lephoaren erdian egoiteak ere lanik aski emaiten zakon, eta ez zuen Paxkal bere adixkidearen irri maltzurrik ikusi.

Joan, joan, azkenean heltzen da *Muziu Fort* zenaren etxe aintzinerat.

III ADITZ IKASKUNTZA.

31. Ez zitzaizkon 32. Balinbazakoten

33. Egiten ziozkan 34. Behatu balu.

31. IZAN. Régime indirect Ind. Imparfait

Hek ziren = ils étaient

Hek = eux zitzaizkitan = ils m'étaient

zitzaizkizun = ils vous étaient

zitzaizkion = ils lui étaient

zitzaizkigun = ils nous étaient

zitzaizkiezen = ils vous étaient

zitzaizkien = ils leur étaient

32. UKAN. Conf. perip. à d'ble complt.

HARI = A LUI. O.S. - E.P.
Nik nion (nion) = je le lui avais

Zuk zinion (zinakoz) = vous le lui aviez

Harek zion (zakoz) = il le lui avait

Guk ginion (ginakoz) = nous le lui avions

Zuek zinioten (zinakoten) = vous le lui aviez

Heiek zioten (zakoten) = ils le lui avaient

33. HARI = A LUI. Objet plur. C.I. pluriel.

Nik nizkion = nizkon = nizkan = je les lui avais

Z. zizizkion = zizizkon = zizizkan = vs les lui aviez

H. zizkion = zizkon = zizkan = il les lui avait

G. zizizkion = zizizkon = zizizkan = ns les lui avions

Z. zizizkioten = zizizkoten = zizizkaten = vs les lui aviez

H. zizizkioten = zizizkoten = zizizkaten = ils les lui avaient

Neri = à moi. O.P. C.I.P. (pour mémoire)

Zuk zinauzkitan = vous me les aviez

Harek zinauzkitan = il me les avait

Zuek zinauzkidaten = vous me les aviez

Heiek zinauzkidaten = ils me les avaient